

**RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE**

Brussel, 6 mei 2010

**Interinstitutioneel dossier:
2010/0067 (CNS)**

9374/10

LIMITE

JUSTCIV 87

NOTA

van:	de Belgische delegatie
aan:	de Groep burgerlijk recht (Rome III)
Betreft:	Voorstel voor een verordening van de Raad houdende de instelling van een nauwere samenwerking in het domein van het toepasselijk recht inzake echtscheiding en scheiding van tafel en bed (COM (2010) 105 final/2) (8176/1/10 JUSTCIV 57 JAI 271) - invoeging van een bepaling en/of considerans betreffende de meervoudige nationaliteit ¹

Eén van de aanknopingspunten in het voorstel is telkens de nationaliteit van de echtgenoten (nu art. 3.1.c ingeval van keuze en 4.c toepasselijk recht bij gebrek aan keuze). Dat een echtgenoot meer dan één nationaliteit kan hebben, wordt in het voorstel echter buiten beschouwing gelaten.

Tijdens de vroegere werkzaamheden werd o.m. op vraag van België beslist dat deze vraag inderdaad moest worden behandeld en werd een passende overweging uitgewerkt voor gevallen van meervoudige nationaliteit. In die overweging wordt aangegeven dat de behandeling van meervoudige nationaliteit aan de nationale wetgeving wordt overgelaten (overweging 5 quater).

¹ Dit is de tekst van het werkdocument van de Belgische delegatie dat is verspreid tijdens de vergadering van de JBZ-raden op 29 april 2010.

Deze overweging is in de nieuwe tekst niet meer opgenomen.

De algemene doelstelling van het voorstel is de invoering van een **duidelijk en volledig juridisch kader** in het domein van het toepasselijke recht inzake echtscheiding en scheiding van tafel van tafel en bed met het oog op een **grotere rechtszekerheid en voorspelbaarheid**.

België is ervan overtuigd dat niet alleen in België maar ook in de andere lidstaten momenteel grote bevolkingsgroepen aanwezig zijn die twee of meer nationaliteiten bezitten. België blijft dan ook van mening dat om de doelstelling van rechtszekerheid en voorspelbaarheid te bereiken het probleem van de meervoudige nationaliteit moet worden uitgeklaard.

Zo is het wat betreft de rechtskeuze (art. 3.1.c) belangrijk te weten of bijvoorbeeld een Belgisch koppel waarvan een van de echtgenoten naast de Belgische nationaliteit de Marokkaanse nationaliteit bezit op het ogenblik van de vatting van of tijdens de procedure voor de Belgische rechter voor de toepassing van het Marokkaans recht zou kunnen kiezen?

Met de vroegere considerans was het duidelijk dat in die hypothese de Belgische rechter de toepassing van het Marokkaanse recht kon weigeren omdat deze persoon voor België alleen de Belgische nationaliteit bezit (het Belgisch internationaal privaatrecht bevat een bepaling in die zin die overigens conform is aan de Conventie van Den Haag van 12 april 1930).

Zo ook geeft de tekst wat betreft het aanknopingspunt van de gemeenschappelijke nationaliteit in de verwijzingsladder (art. 4.c) geen enkele aanduiding welke nationaliteit moet worden in aanmerking genomen indien beide echtgenoten meerdere nationaliteiten gemeenschappelijk hebben.

Vb. Belgisch koppel waarvan beide echtgenoten naast de Belgische nationaliteit de Marokkaanse nationaliteit bezitten. Maar het zou even goed kunnen gaan om twee gemeenschappelijke vreemde nationaliteiten. Met de considerans zal de Belgische rechter, indien hij gevat wordt het Belgische IPR toepassen.. Echtgenoten zouden aldus de rechtszekerheid hebben over het recht dat zal worden toegepast naargelang de rechter die wordt gevat.

Het arrest HADADI van het Hof van 16 juli 2009 lijkt aan te geven dat een bepaling van het gemeenschapsrecht die geen uitdrukkelijke verwijzing naar het nationale recht inhoudt niet volgens het nationale recht zou mogen worden geïnterpreteerd (punt 38). De vraag stelt zich dan ook of in dit opzicht een considerans zou volstaan.

Daarom wordt met het oog op de rechtszekerheid voorgesteld om een gelijkaardige bepaling als de vroegere overweging op te nemen in de tekst zelf (vb een artikel 5bis).

“ Wanneer deze verordening voor de toepassing van het recht van een Staat als aanknopingspunt verwijst naar de nationaliteit, wordt de behandeling van meervoudige nationaliteit aan de nationale wetgeving overgelaten.”

Indien zulke bepaling niet zou kunnen worden aangenomen bepaling op te nemen wordt erop aangedrongen alsnog te voorzien in de vroegere overweging.

Tot slot wenst België te herinneren aan het belang van deze kwestie vermits de gekozen oplossing noodzakelijkerwijze als precedent zal gelden voor alle toekomstige communautaire teksten met betrekking tot het personenrecht (erfenissen, huwelijksvermogensrecht...)

=====